

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Földmives demokrácia.

Írta: **dr Juhász Nagy Sándor.**

Mikor Gumpowitz-ot, a világhírű tudós tanárt a gráci egyetemen hallgattam, egy előadás alkalmával elkezdett beszélni a magyar függetlenségi politikáról. Akkor vette itthon kezdetét éppen a koalíciós rendszer. Gumpowitz a magyar függetlenségi törekvést úgy fogta fel, mint a nagybirtokos főnemesség és a birtokos középosztálynak hatalmi versengését az uralkodóval szemben. Ezt a törekvést, mondotta, csakis az alsó osztályok és a nemzetiségek segítségével lehet letörni. Így gondolkozott akkortájt az egész Ausztria.

Gumpowitz óriási tévedésben volt. Az a körülmény, hogy a koalícióban, mely akkor a magyar nemzeti álláspontot képviselte, Andrassy-ék s általában a magnások vitték a vezérszerepet, félrevezette a különben lángeszű osztrák tudóst is. A függetlenségi törekvést azonosította a koalícióval. A magyar nem-

zeti politikát a főurak politikájával. Nem látta azt, hogy a koalíció csak rövid életű korcs-alakulás volt és hogy az abban vezérkedő emberek tulajdonképpen becsapták az országot, mert ők a függetlenségi törekvéseknek igazában ellenségei voltak, akik a mi eszményeinket a legelső alkalommal — rutul cserbenhagyták.

Ezzel az osztrák felfogással szemben az a napnál fényesebb igazság, hogy a mi függetlenségi törekvésünknek gyökere mindig a magyar népben volt. A földmivelő kiscgazda osztályban s az ezen osztályhoz csatlakozó és azt vezető kisközépbirtokos osztályban és az abból kifarjadt értelmiségben. A magyar alföld szántóvető kismemberei, igazán csodálatos fanatikus hittel biznak, lelkesednek, szenvednek és kitartanak a függetlenségi párt mellett.

A függetlenségi párt tehát lételet és fennmaradását ennek a kiscgazda-osztálynak köszönheti. Mi tehát a legtermészetesebb, mint hogy ennek a párt-

nak önmaga, a függetlenségi politika és ezzel az ország jövője iránti legelső kötelessége az, hogy ennek a gazda osztálynak jogos érdekeit védelmezze és elsősorban éppen ezt az osztályt igyekezze felemelni, erősíteni, felvirágoztatni. Sajnos azonban, ezideig a függetlenségi párt még nem sokat tett ezen a téren és nincs még teljesen kidolgozott ilyen irányú programja sem.

Ezen a nagy hiányon segíteni kell. Különösen most, amikor égető sürgőséggel nyomult előre egy egységes demokratikus és radikális függetlenségi program kidolgozásának és hirdetésének szükségessége.

Nemcsak a függetlenségi politika, hanem a demokratikus haladás nagy elve is követelken sürgeti, hogy a függetlenségi párt, vegye fel programjába és pedig az általános választójoggal együtt mindjárt a legelső tételbe, az alsó társadalmi osztályoknak, ezek között pedig főként a kiscgazda osztályok gazdasági és szociális ápolását.

Valódi szőrmével bélelt Gazdasági és Sportkabát **Kendénél** legmeghízhatóbb urisza-
Városi és uti bunda **Kendénél** boság, férfiruha áruház **legolcsóbb.**
Debreczen, Piac-u. 55.

A tanár kliense.

A híres elmegyógyász, Cave tanár délelőtt sohasem fogadott. De a látogató oly kétségbeesetten könyörgött, hogy tíz percre szentelt, mielőtt a kórház látogatására indulna.

A látogató sugár, szőke, előkelő külsejű ifjú volt. Felső köpenye alól kikandikáló fehér nyakkendője és bár poros, de finom lakkcipője, a fekete öltöny, azt jelezték, hogy esli öltözékben van.

— Uram, a betegek várnak — kezdé a tanár.

— Oh, uram, velem egy rettenetes dolog történt, annyira hihetetlen, hogy azonnal az ön véleményét kellett kikérnem, aki az idegbetegségek terén a legelső specialistánk.

— Foglaljon helyet. Hallgatom.

— Uram, én huszonnyolc éves vagyok, mindig rendes életet éltem, egészségi állapotom kielégítő, intelligenciám normális. Mérnök vagyok s igen jó anyagi viszonyok között élek. Egy elragadó leánnyal, akit imádok, tíz nap múlva kellene az esküvőmet tartanom.

Tegnap menyasszonyom szüleihez készülttem ebédre, de miután öt órára fizeti megbeszélés volt, már négy órakor frakkot öltöttem és kocsiba ültem. Miután egy virágkereskedésben egy orgonaágot vásároltam menyasszonyom számára, elhajtattam a Hausmann-boulevardra, a bankhoz . . . És aztán . . . A fiatalember elhallgatott.

— Nos, aztán ?

— Aztán . . . nem tudom . . . üresség . . . semmi . . . Egy erdő szélén ébredtem fel, reggel . . . ma reggel . . . egyedül . . . És nem tudok semmit . . . nem emlékszem semmire . . . Mintha egy más világból térnék vissza. A zsebemben volt a tárcám, revolverem, minden érintetlenül. És nem tudtam, hol vagyok . . . S ekkor rettenetes félelem fogott el . . . s eszembe jutott az ön neve . . . egy autouli gyógytárban megtudakoltam a címét és kocsiba ülve egyenesen ide siettem, hogy meg tudjam, mi van velem . . . bolond vagyok ? . . . Mert rettenetesen félek.

Halálsápadt volt és a fogai vacogtak.

A tanár figyelmesen nézte.

— Lássuk csak. Azelőtt sohasem volt semmi baja ?

— Semmi. Gyermekkoromban talán, néhány idegrohamom, midőn az atyám meghalt . . .

— Miben halt meg az atyja ?

A fiatalember elpirult.

— Kint élt a kolóniákban . . . agyon dolgozta magát . . . és végül . . . az alkohol ölte meg . . .

— No jó. Hát az ön esete igen különös és igen ritka. De nem kell félnie. Önnek egy ugynevezett automatikus rohama volt, midőn teljesen elveszti akaratát és öntudatát, ugynevezett somnambólikus álomba merül — ébren. Midőn magához tér, semmit sem tud és semmire sem emlékszik. De ne féljen, majd meggyógyítom.

— És a házasságom ? . . . Az esküvőm tíz nap múlva . . .

— Majd meglássuk. Előbb vizsgáljuk meg az esetet. Próbáljon visszaemlékezni . . . Azt mondja, a bank előtt kocsiba ült . . .

— Nem tudom, semmit sem tudok. Arra még emlékszem, hogy a kocsiban cigarettára gyújtottam és . . . és az erdő szélén ébredtem fel . . . mást nem tudok.

S egyszerre arcát kezeibe rejtve, hangos zokogásra fakadt.

Karácsonyi ékszervásár!

Sándor Arminnál

Debreczen, Piac-u. 41.

(Dréher-sörcearnok mellett).

A divat legszebb ékszer, óra, ezüst és disztárgyai
-- szokatlan --
olcsó árakon

A kisközgazdasági osztályával szoros összefüggő érdekei vannak a kis középbirtokos-, lefelé pedig a mezőgazdasági munkás-osztálynak. — Ezeket a nagy érdekeket kell hangoztatni, védeni, megvalósítani. Természetesen ott, ahol szükséges, szemben a nagybirtokos osztály érdekeivel. Most is áll az, amit Kossuth 48 előtt irt a nagyurakhoz, hogy veletek és átalatok, ha lehet, nélkületek sőt ellenetek, ha kell.

A magyar földművelő népet meg kell szabadítani a reá nehezedő igazságtalan adó és egyéb jogtalan terhektől, melyeket a *progresszivitás* által a nagy vagyonra kell áthárítani, a nagybirtokok és pedig főleg a lekötött birtokoknak az állam általi *felparcellázása* segítségével földhöz kell juttatni a különben kívándorlásra kényszerített népet és ekként a kisközgazdasági osztályt számbelileg is meg kell erősíteni, — az ingyenes állami népoktatás és a gazdasági szakoktatás által *szellemi* fegyvereket, a hitelügy, biztosításügy, munkásbiztosítás, a szövetkezeti ügy rendezése, a tűzhely védelme stb. által *gazdasági* fegyvereket, az általános választójog által *politikai* fegyvereket kell adni a magyar nép kezébe.

Ezt követeli a magyar nemzeti politika és a demokratikus haladás egyaránt. Hogy egyedül ez a helyes politika, fényes példát szolgáltat erre Franciaország története. Mikor 1789-ben, a nagyforradalom idejében a papi vagyont szekularizálták és ezzel az ország területének egyötöd részét kitevő óriási egyházi birtokokat állami tulajdonnak nyilvánították, — az így nyert és az egyéb-

ként állami kézre került roppant földterületet mérsékelt áron kioszlották a parasztok között. Ekkor keletkezett az a híres francia „földművelői demokrácia”, amely Franciaország nagyságának és fejlődésének lett szilárd alapjává. Ezen az osztályon épül fel ma is a francia-közletársaság.

Erről a kisbirtokos osztályról mondja Rambaud, a híres francia író, hogy „ez a földművelői demokrácia a leghatalmasabb, ami csak valaha volt. Ez játszotta a legnagyobb szerepet, amely csak valamely népnél jutott: földművelői képviselők ülnek gyűléseinknek padjain; földművelői katonák, földművelői tábornokoktól vezetve, meghódítják Európát”.

Csakugyan most is a földművelői alsó osztály a francia közletársaságnak oszlopa, gerince. De sehol, a világon, aránylag annyi kisbirtokos nincs is ám, mint Franciaországban, ahol a föld rendkívül fel van darabolódva.

Ellenben Magyarországon a *holtkézi, hitbizományi és egyéb nagybirtokok házában, a mezőgazdasággal foglalkozóknak több mint fele teljesen birtoktalan. Egy talpalattnyi földje sincs. Reitenetes állapot ez. Annnyival inkább, mert a birtoktalanok aránytalanul nagyobb százzléka nem nemzetiségi, — hanem magyar.*

A kevés számú *kisbirtokos osztály pedig, a magyar függetlenségi politika hadserege, gyenge, elnyomott, tulterhelt, sötétségben tartott és védelem nélküli.*

Ezen segíteni kell. És ez a segítség az új demokratikus, radikális függetlenségi politika feladata és kötelessége lesz.

— Mi ez? Mi van itt? Megsebesült? — kérdé hirtelen a tanár, megragadva az ifju karját.

A kézelő vérről volt befecskendezve s a kéz karcolás, sőt harapás nyomát viselte.

— Vesse le a felső kabátját.

A fiatalember a tükör elé rohant.

— Mi ez? — kérdé ijedten. — Mi ez? Ezt még nem láttam.

A tanár, dacára szokott hidegvérének, elsápadt.

— A boulognei erdő szélén ébredt?

— Igen... de... de, történt ott valami?

— Igen. Egy kis leány holttestét találták ott, a víz mentén, Suresnes mellett. A reggeli lap hozza a részleteket. A gyermek védekezhetett, mert a körmei véresek voltak s egyik kezében egy csomó kitépett haját találtak. Igen. Hajoljon csak le. Itt, a haja között látok egy kis üres, vérnyomás helyet.

— De... csak nem gondolja, hogy én... hogy én... lehetetlen...

— Ime a merénylő leírása. Önre vall. Két suhanc látta, midőn a gyermeket magával vonszolta.

Az ifju felkapta az ujságot.

— De hisz ez örület! Ez nem lehetek én... Oh, hiszen a bűn tegnap reggel történt — és arca felragyogott — s én tegnap reggel pompás egészségben az irodámban dolgoztam...

— Milyen nap volt tegnap? — kérdezi a tanár.

— Kedd, természetesen... Az én rohamom tegnap este kezdődött.

— Tegnap szerda volt. Ma csütörtök van. Ime a naptár.

— Csütörtök — szólt tompán az ifju — tehát kedd óta...

— Igen — mormogja a tanár — ez az: hirtelen roham és huszonnégy órán automatikus álmom valószínűleg az erdő fái között... majd a hirtelen ébredés... a teljes emlékezéshiány... Ön nem tehet róla, nem terheli felelősség — fordult látogatójához.

— Igen, igen — mormogta az ifju, kinek arca egy perc alatt tíz esztendőre öregedett. — Nem tehettem másként, bocsánatot kérek...

Zsebében tartott jobbkézét hirtelen a halantékához emeli, egy rövid csattanás hallátszik és lezuhan a szőnyegre, a tanár lába elé...

Frédéric Bontet.

A magyar politika tengelyévé, Magyarország állami életének sulypontjává, a magyar földművelő népet; a kisközgazdasági osztályt és az azzal összeforrott osztályokat kell tenni.

Magyar földművelői demokráciát kell teremteni.

Jól mondja egy norvég író: Olav Kringen, hogy a középkori hűbérrendszer és a jelenkori tőkeuralom elragadták a birtokot a földművestől, tehát állami hatalommal vissza kell adni neki.

Ez lesz a második jobbágy felszabadítás!

Khuen beszélt az indemnitásról.

A képviselőház ülése.

Gróf Khuen Héderváry Károly minisztereinek már szombaton este közhírré tette, hogy tegnap reggel ő lesz az első szónok, s felszólította pártját, hogy nagyobb számban jelenjék meg ezen az ülésen. Volt is egy kis élénkség az ülés elején, amelyet még növelt, hogy a török újságíró vendégek is korán megjelentek a Házban. A minisztereinek azonban elkésett s e'őb az előadónak kellett beszélnie, Khuen néni akadályok után (az elnök nem vette észre, hogy jelentkezik), csak azután tudott sorra kerülni.

Kabos Ferenc alelnök negyed tizenegy órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

Folytatják

az indemnitás

vitáját.

Hegedüs Loránt előadó köszönetet mond Széll Kálmánnak pénzügyi javaslatáért, amelyekkel foglalkozni fog. Az óriás csatahajókra vonatkozóan kijelenti, hogy a két pénzügyminiszter a delegáció nélkül egyetlen fillért sem adott hadügyi költségekre. Foglalkozik a költségvetési vita gyorsításával és szeretné a politikai kérdéseket a pénzügyi kérdésektől különválasztani, mi által közel két hónappal rövidebb idő alatt végezhetne a Ház a helyzettel. (Helyeslés jobbról.)

Kabos Ferenc alelnök: Következik a szavazás.

Khuen-Héderváry Károly minisztereinek szólásra jelenkezik.

Elnök nem veszi észre, hanem felteszi a kérdést.

Feikiáltások: Nem engedi beszélni a minisztereinköt!

Elnök kimondja, hogy a Ház a javaslatot általánosságban el fogadja. Következik a részletes tárgyalás.

A címnél

a minisztereink beszéle.

Khuen-Héderváry Károly minisztereinek polémizál a szónokkal és kéri a javaslat elfogadását. (Éljenzés jobbról.)

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR **Glück József**
üveg és porcellán ajándék tárgyakban
Meglepő olcsó, szolid szabott ár mellett Nagytemplom mellett Piacz-utca 6. szám.

Üvegezés és képkerekezés legjutányosabban.

Nagy Karácsonyi Vásár! **Asztalos József**
Meglepő jutányos árak!

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gyapju kelme 79 kr. **cégnél Kossuth-utca.**

Désy válaszol.

Désy Zoltán a Ház engedélyét kéri, hogy részletesen válaszolhasson a pénzügyminiszter szombati beszédére. (Helyeslés.) Lukács László szombati beszédével foglalkozva, hangsúlyozza, hogy az 1909. évi költségvetés tételeinek biztonságát, alaposágát az 1909. évi zárószámadások adatai tökéletesen igazolják s ezt a tényt, bármiképpen állítja be a dolgokat a pénzügyminiszter, letagadni nem lehet. (Élénk helyeslés.) A koalíció pénzügyi politikáját lehetetlenül hangzó vádakkal illeti a pénzügyminiszter. Ha ezeknek a vádaknak csak a tizedrésze lenne igaz, akkor a mult pénzügyi kormányt nemcsak politikailag, de jogilag is felelősségre lehetne vonni. (Ugy van!) Kimutatja, hogy a mostani kormány mennyivel kedvezőbb helyzetben vette át az ügyeket mint a koalíciós kormány. Ezt az előnyt nem akarják tudomásul venni.

Mezőssy Béla: Mert loyális! (Ugy van!)

Désy Zoltán: Nem akar szigorubb kifejezést használni, de az eljárás legalább is egyoldalú. (Ugy van!) A bevételeket a koalíció csak a természetes módon fokozta, semmiféle új bevételi forrást nem nyitott meg. És mégis, bár az 1904. és 1909. évek között a kiadások emelkedése 350 millió, az 1909. évben a rendes kezelés még mindig 60 millió felesleggel végződött. (Tetszés.) A költségvetés tehát reális volt. (Helyeslés.) A kormányt egyedül az annexióhoz való hozzájárulást ismeri el az előző kormány működésétől, s mégis ezt nem akarja figyelembe venni, hogy az pénzbe is került. (Derűtlenség.) A koalíciós kormány különválasztotta a beruházásokat, és a rendes kiadásokra, a pénzügyminiszter ur ezt csak a maga számára teszi. (Derűtlenség.) A kormány mostani eljárásából nem lehet megítélni a helyzetet, mert a mérlegből a bevételnél nem veszi ki a kölcsönöket. A kiadásoknál viszont nem veszi figyelembe a beruházásokat.

Részletesen foglalkozott az állampénztár helyzetével. Lukács figyelmen kívül hagyta a fogyasztási adókat, amikor arról beszélt, hogy az állampénztárban milyen csekély készlet volt, amikor a kormányt átvették. Lukácsnak érdekében állt, hogy az az ember, aki mindenről tud, kényszeredjen a Házból, (Wekerlére céloz) de aki mindenre felelni fog. Ezt a kellemetlen dolgot nem hozta volna szóba, ha nem volna rá egyenes felhatalmazása. (Nagy mozgás.)

Havi jelentések.**Hajdúvármegye közigazgatása.**

Ma délelőt kilenc órakor tartotta meg a vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, amelyen a szakreferensek jelentéseit vették tudomásul.

Jelen voltak.

Jelen voltak az ülésen Demahidy Elemér főispán enkölele alatt: Kovács Gyula alispán, Pékozdy Sándor főjegyző, Pénzes árvászéki elnök, Czeglédy Mihály főügyész, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Lcsorcy Álmcs dr. főorvos, Ternovszky Alajos pénz-

ügyigazgató, Csárky Viktor tanfelügyelő, Reitz János főállatorvos, Nátránszky Béla aljegyző, Kömmerling János, Baltazár Dezső dr., Kiss Ferenc, Padrah Sándor, Nagy Gábor dr., Locgh Béla dr., Balogh Sándor dr. Kálmán Lajos és Major Gyula.

Kivándorlás.

Kovács Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapotok kielégítőek voltak. A mult hóban a vármegye területén kértek összesen tizenöt utlevelet, tárgyalnak még 2 ügyet, 13 utlevelet kiadtak. Az utlevelek közül 11 Amerikába szült, 1 Jeruzsálemba, 1 Belgiumba. Kivándorlás volt Hajduböszörményből, Hajduhadháztól, Hajdusoboszlóól, Hajdunánásról, Nádudvarról és Tiszacsegéről.

Közegészségügy.

A közegészségügyi állapotok jók voltak. A születések száma nagy, a halálozásokok mérsékelt volt. Nagy számban fordultak elő a hevenyfertőző betegségek, de enyhe lefolyással. Az uralkodó kóralak a légzőszervek hirtelen letűs megbetegedése volt. Igen sok tüdőlob is fordult elő. A halálok legtöbb eseten idővész, tüdőgyulladás és bélhurut volt. Torcklotban 35 gyermek betegedett meg, 5 meghalt, vörhenyben 46 gyermek, de csak 1 halt el, 5 kanyaró, amely Bösörményben járványszerűen lépett föl, 32 esetben okozott megbetegedést, a ifusz 20 esetben, halálos végű egy sem volt. Szamarhurut Földesen 29, őszben a megyében 31 esetben fordult elő. Született novemberben 545 gyermek, elhalt 298 egyén, volt 26 halvaszületés, a természetes szaporodás 221.

Adózás.

Befolyt állami adóban 336,162 hadmentességi díjban 5567, bélyegjövédékben 234,768, jegyilletékben 66,399, díjjövédékben 276, dehányjövédékben 105,566, határvámjövédékben 28,704, fogyasztási és italdobban 20,128 korona. Összesen 28 esetben adtak halasztást.

Tanügy.

A kabai gazdasági tanfolyammal kapcsolatosan, valamint az egyéki tanítók által tartandó háziipari tanfolyam költségeire a földművelésügyi miniszter 500—500 korona állami segélyt adott. Egyeken és dorogon analfabéta tanfolyamot nyitnak, a szoboszlói gazdasági ismételő iskolát államosították és ki-mondták az állami iskola szervezését. A két iskolának Szoboszló város emel épületei, amelynek félköltségeit az állam fedezi. Az építést jövő szeptemberben kezdik meg. A hajdusámsóni tanyaiskolák építésére halasztást kértek, mert a tankötelesek száma nagyon megcsappant. A nádudvari gazdasági iskola tanítóját a miniszter hajlandó állami kötelekbe fölvenni, ha a költség 750 koronával hozzájárul a fizetéshez.

Utépítés.

Latinovics Mihály a következőket jelentette: A debrecen—egri törvényhatósági uton a földmunkákat folytatták, a tiszafüred—újfehértói törvényhatósági ut egyik szakaszának építéséhez szükséges kőanyagokat kiszállították, de az építést az esőzés miatt nem kezdték meg. Folyamatban vannak a debrecen—nyiradonyi törvényhatósági ut 9,5—12 kilométeres szakaszán és a debrecen—tokaji törvényhatósági ut 15—16 kilométeres szakaszán megkezdett munká-

latokat, amelyek az esőzések miatt lassan haladnak.

A jelentések után Kálmán Lajos bucsut vett a bizottságtól, amelynek tagja már nem lehet, miután a bösörményi takarékpénztár igazgatója lett.

A miniszter eljárása.**Hogy kezelik Debrecen ügyeit.**

Megemlékeztünk annak idején arról, hogy Debrecen városának a közkórházzal szemben 16000 korona követelése van, amely követelés egy nagyobb összegű kölcsönből maradt fenn, amit a város adott a kórháznak. Ennek a kölcsönnek törlesztésére a kórház igazgatósága az 1911. évre 2000 koronát vett föl a költségvetésbe. A belügyminiszter azonban ezt a kétezer koronás tételt törölte a költségvetésből azzal, hogy a kórháznak csak az ápolási díjakból van bevétele ebből pedig a kölcsönt megfizetni nem engedi, annál kevésbé mert a kölcsönről a miniszterium nem is tud.

Ez az eljárása a miniszteriumnak nem egyéb, mint bosszantása a város közönségének, vagy még ennél is több s egyenesen a város érdekeinek megsértése. Különösen most, amikor Debrecennek a kulturális és gazdasági szükségletek kielégítése körül minden fillérre szüksége van.

Hogy nem egyéb a kormány eljárása kicsinyes huzásvonásnál s okvetetlenkedő bosszantásnál, bizonyítja a kölcsön története s az, hogy arról a miniszteriumnak évek óta tudomása volt s annak törlesztését évek óta türe és jóváhagyta.

A kölcsönt 1893-ban adta a város a kórháznak, amikor a kórházat házikezelésbe vette az igazgatóság.

A kölcsönre pedig szüksége volt a kórháznak, mert egyetlen fillér sem állott rendelkezésre és a kölcsön nélkül működését meg nem kezdhetette volna. A kölcsön összeg eredetileg 27000 korona volt s abból a kórház tizenhat év alatt 11000 koronát törlesztett mindig költségvetési tételbe beállított összegekkel, amelyeket a miniszterium mindenkor jóváhagyott.

A kórháznak más jövedelme, mint az ápolási díjak, nincsen, a miniszterium ez új fölfogása szerint tehát Debrecen városának a 16000 koronát elkellene vesztenie.

A város tanácsa azonban ebbe természetesen nem nyugodhatik és nem is nyugszik bele s ezért mai ülésén elhatározta, hogy a miniszterium igazságtalan, jogot sértő és semmiképpen meg nem álló fölfogása ellen fölír és kérni fogja a miniszteriumot, hogy a kórháznak a kölcsön törlesztését engedje meg, mert Debrecen város közönsége, amely minden intézménnyel és humanus dologgal szemben eléggé gavallér, tizenhatezer koronát, amely jogos követelése el nem veszthet. A föliratot legközelebb már felküldik.

NÉVJEGYEKET !!

jutányos árban készít !!!

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Debrecen, Plac-utca 12. szám

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Nagy függetlenségi gyűlés Kabán.

Tömörülés a demokratikus, radikális függetlenségi program köré.

A nádudvari választókerület függetlenségi és 48-as pártjának nagyválasztmánya, e hó 11-én, vasárnap, rendkívül látogatott és lelkes gyűlést tartott a kerület legerősebb függetlenségi községében: Kabán. Az ülésen mintegy 150 választmányi tag jelent meg a kerület összes községeiből.

Az ülést id. Doby Sándor elnök nyitotta meg lelkes szavakkal. Ezután Dulhási Kálmán pártjegyző előterjesztésére, a nagy választmány megüresedett tagsági helyeit töltötték be és a tagok névjegyzékét pontosan megállapították.

Id. Doby Sándor bejelentette, hogy korára való tekintettel az elnökség teendőit többé nem vállalhatja. Hegedüs Károly kabai főbíró indítványára a nagyválasztmány egyhangulag legteljesebb bizalmát fejezte ki a lemondó elnök iránt és őt örökös tiszteletbeli elnöknek választotta meg.

Ezután közfelkiáltással elnökké Boldizsár Zsigmondot (Nádudvar), alelnökké: Nagy Lajost (Kaba) és Kiss Józsefet (Földes), jegyzővé: Dulhási Kálmánt (Kaba) választották meg.

Boldizsár Zsigmond elnök általános, lelkes éljenzés között emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy több, mint 25 éve vesz részt a kerületi függetlenségi párt életében. Az ő szíve tehát hozzá van nőve a függetlenségi párthoz és eszméhez. Érti, hogy az elnökség nagy feladatokkal jár, de a függetlenségi elvhez és a kerület független gazda közönségéhez való szeretete arra hívja fel őt, hogy az elnökséget készséggel elvállalja. Beszédében különösen melegen emlékezett meg a kiszegda osztály felsegítése iránti küzdelemről. A gyűlés a szép beszédet általános lelkes éljenzéssel fogadta.

Ezután felolvasták Papp Eleknek, a kerület képviselőjének üdvözlő levelét, melyben távollétét kimentette.

Dr. Juhász Nagy Sándor hajdumegyei törv. bizottsági tag és debreceni pártjegyző szólott ezután a nagyválasztmány tagjainak nevében, hogy a megválasztott elnököt és tisztikart üdvözlje. Ezzel kapcsolatban az ujonnan feltörő demokratikus és radikális függetlenségi politikáról is megemlékezett és vázolta annak főbb pontjait.

Dr. Juhász Nagy Sándor kivonatossan közölve, nagyjában a következőket mondta:

A magyar politika egy lehetetlen cikulus viciózusba jutott. Ezelőtt 8 évvel a katonai létszámemelést bécsi követelése miatt tört ki a harc és kezdetét vette a nemzeti mozgalom, amely a darabontok alatt valóságos alkotmányválsággá élesedett ki a nemzet és uralkodó között. Ebből a komoly helyzetből a koalíció kormányra

jutása vezetett ki, de a koalíciós kormány eredeti egyetlen programját az általános választói jogot tudatos rosszhiszeműséggel elsikkasztotta és e helyett elfeladó, behódoló, tehetetlen magatartásával lejáratta a függetlenségi pártot és aztán az önálló bank kérdésében kétféle törte szét. Így támadt fel a függetlenségi párt romjain a munkapártnak nevezett, újabb udvari párt.

És most az a helyzet, hogy ez a párt ismét a 8 év előtti követeléssel fog előállni, amely miatt ez a nagy fellordulás történt, t. i. a létszámemelést roppant vér és pénzöldozatának vakmerő követelésével. Tehát ott vagyunk újra, ahol 8 év előtt.

Mégis — szónok szerint — ennek a 8 éves nemzeti mozgalomnak kettős haszna van. Az egyik az, hogy a nemzetet felébresztette, a nemzeti mozgalmat lángrobbantotta, a magyar közléibe bedobta a harc gondolatát, melyből nincs visszatérés és megállás többé. A másik az, hogy a 8 év alatt szerzett tapasztalatokból nyilvánvaló lett, hogy a függetlenségi pártnak milyen politikát kell folytatnia.

Bebizonyult, hogy a főurak vezetése alatt se mehetünk, mert ezek a nemzeti álláspontot a legelső komoly alkalomnál feladják. De nem sokra mehetünk a mai osztály-választói rendszerrel, amint a legutóbbi választás mutatta. Másrészt pedig nem lehet eredményt elérni meghunyaszkodó magatartással és azzal az elvvel, hogy az uralkodót meg kell nyerni a függetlenségi törekvéseknek. Ez a politika csődbe került.

Ezután rámutatott a felszólaló, hogy egyrészt demokratikus, másrészt radikális függetlenségi politikát kell folytatni. Demokratikus, amely az egész népet felöleli és az ellenzéki, forradalmi szellemű alsó osztályokra támaszkodik. És radikális, amely nem riad vissza a küzdelemtől, akár milyen elszánt legyen is az.

A létfontosságú éveknek tehát az a legfőbb tanulsága, hogy egy demokratikus, radikális gyakorlati programot kell csinálni. Ennek a gyakorlati programnak főleg három pontja van. 1. Az általános, egyenlő és titkos választójog. 2. A gazdasági függetlenség kivívása. A Khuen kormány árulása miatt az önálló bank és a készfizesékek feladása kérdésében erős parlamenti vita fog megindulni.

Nem szabad, hogy ez a harc ezzel a víttal befejeződjék. Nyomban azután meg kell kezdeni, az önálló vámtérületnek 1917-ben leendő kiküzdése iránti országos akció előkészítését a gazdasági függetlenség erélyes hirdetésével. Tervszerű és nagy előkészülettel vezetett óriási munkára lesz itt szükség.

A 3-ik program pont, az alsó osztályok, és elsősorban a magyar kiszegda osztály védelme és felvirágoztatása. Itt nagy gazdasági és szociálpolitikai reformokra van szükség. Hirdetni kell a progresszív adót, az 1848. XX. t.-cikk erélyes végrehajtását, az állam közvetítése mellett eszközözendő parcelálást stb.

E demokratikus és radikális program vezet el az ország függetlenségéhez. Sajnos, hogy előre láthatóan nagy nehézségek állanak e program részletes kidolgozása, terjesztése és megvalósítása elé. Az első legnagyobb nehézség, valószínűleg a kormány azon merénylete lesz, hogy elő fog állani nemsokára a katonai létszám-felemelés örült követelésével. Így a nemzeti erőt az ujonnan feltámadó helyes függetlenségi politika

erejét, ismét katonai kérdésben folytatandó harcok fogják lekötöni.

De e mellett ezt a programot ki kell dolgozni és hirdetni. Egy ilyen program köré aztán egyesíteni kell a függetlenségi pártokat és politikusokat.

Dr. Juhász Nagy Sándor beszédét azzal fejezte be, hogy ott fenn szakadozzanak bár pártokra a függetlenségi képviselők, mi itt lenn a vidéken rendületlenül és egységesen állunk a régi eredeti függetlenségi elv mellett, amely Kossuth Lajos hagyományaként a legtisztább radikális demokratikus szellemtől van áthatva.

A beszéd után általános helyeslés és éljenzés között, az ülés véget ért.

Költözködés miatt

cipő, kalap
rendkívül olcsón kapható

GLÜCK EDE

czipőáruházában
a Barakban.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Robert és Bertram a naplopók királyai énekes bohózat, Szerén Robert és Bertram a naplopók királyai énekes bohózat. Csütörtökön Sasfiók dráma Gazdy Aranka bucsuja a szinpadtól. Pénteken A testőr vigjáték. Ujdonság. Szombaton A testőr vigjáték. Vasárnap délután Ripp van Winkle operette. Este A testőr vigjáték.

* Robert és Bertram a naplopók királyai.

A darabról nem sok irni való van. Mert ha nem Gábor Andor és Szép Ernő fordítják egyáltalán nem szabad szinpadra kerülnie. Így is csak a rendezőség által a darabba illesztett egyes jelenetek, Hetényi Heidelberg ügyes, bár éppen nem sokat jelentő zenéje s főként az előadó művészek játéka mentette meg a darabot még három előadásra. Kétségtelen azonban, hogy a közönség jól mulatott — ismételjük azonban — ez nem a darab érdeme. Erdeme a színészeknek és rendezőnek, akik ugyancsak derekas munkát végeztek. Kitérő volt Horváth Kálmán és Kardos Géza, elragadó volt Szilassy Etel, aki trombitás daláért viharos tapsot kapott. Az előadásnak egyik fénypontja volt a bájos, kis primadonna Irmay Magduska éneke és tánca, amelyet annyi kedvességgel, oly ügyesen és szinpadi, művészi készséggel adott elő, hogy a közönség percekig tapsolta. Ugyancsak ki-

Uj! ÜZLET Uj!

Mielőtt Játék és diszműaru ajándéktárgyait az ünnepekre beszerezné, saját érdekében tekintse meg, vételkényszer nélkül

Gósi Miklós
DEBRECZEN, Piac-utca 32. sz. a.

a Szedlák-házban fővárosi mintára ujonnan berendezett

Nagykarácsonyi Játék és Diszműaru Kiállítását!

jutott a tapsból Perczel Karolának és Perczel Rózsának, akik művészettel, gyönyörűen táncoltak egy nagy táncdettőt, igen jók voltak még Deésy Alfréd és Nádor Zsiga. A rendezés mindvégig jó volt. (pd.)

* **A testőr.** A szintársulat vigjátéki személyzete fokozott szorgalommal készül legközelebbi bemutatójára, Molnár Ferenc szenzációs sikerrel előadott új darabjára A testőrre. Ez estén látjuk és csodáljuk Molnár nagy írói tehetségét egész valójában, aki mint egy bűvész, eltudja vakítani, megtudja ígézni hallgatóit. A darab csupa derült szellemesség. A párbeszédnek szellemes fordulatai a kiváló ízlés a finom kidolgozás Molnár Ferencre vall, az Ördög genialis írójára. A két főszerepet egy színészpár T. Csige Böske és Thury Elemér játsszák. A főszerepeket még Rónai H., Zilahi Gyula, Ligeti Lajos adják. A darabot maga Zilahi rendezte ismert tudásával. — **Sasfiók.** Csütörtökön bucsuzik végleg a színpadtól Gazdy Aranka, aki utolsó felléptéül a Sasfiókot választotta, azt a szerepet, melyben legszébb sikereit aratta. Kollegái és tisztelői nagy ünnepeltetésben óhajtják részesíteni a távozó művésznőt.

Ifjusági lövész-tanfolyamok.

A bizottság megalakítása.

A honvédelmi miniszter a legutolsó időkben fölhevta a vármegyék és városok főispánjait, hogy a törvényhatóságok területén alakítsanak ifjusági lövész-tanfolyamokat és az ezeket rendező bizottságokat.

E fölhevés Debrecen város és Hajdúvármegye főispánjához is megérkezett, aki megindította az akciót e tanfolyamok létesítése érdekében. Ma volt a városházán e tárgyban az értekezlet.

Az értekezleten résztvettek Domahidy Elemér főispán elnöke alatt Mihalsics István honvédező, Vollant András százados, Szombathy Kálmán főhadnagy, Kovács József polgármester, Magoss György dr főügyész, Medgyaszay Miklós és Szabó Kálmán tanácsnokok, Géresy Kálmán tankertületi főigazgató, Rostás István rendőrtörzskapitány, Fábrián L. Mór, Pápay János, Lóky Béla, Horvay Róbert dr, Szabó Márton, Sztankay F. Béla, Striffler Ferenc, Szász Adolf dr, Radó Rezső dr, Gyürky Sándor és Rásó István.

Ösmertette a főispán a honvédelmi miniszter leiratát, amely szerint ifjusági lövész-tanfolyamok létesítését és e célból bizottság megalakítását kéri.

A lövészeti tanfolyam fontosságát ismertette azután Mihalsics ezredes. A tanfolyam célja, hogy a még katonasorban nem lévő ifjuság magát a céllovásban gyakorolja s katonai fegyelmet és ösmerteket sajátítsa el, hogy szükség esetén a haza védelmében azokat értékesíthessék.

A szükséges felvilágosításokat Vollant András százados adta meg, aminek megtörténte után megalakították a lövészbizottságot a következőképpen.

Domahidy Elemér elnök, Kovács József helyettes elnök, Rostás István, Szabó Kálmán, K. Tóth Mihály dr, Magoss György dr, Tüdős Kálmán dr, Karai Sándor, Lóky Béla, Fábrián

L. Mór, Tóth Lajos dr, Csurka István, Publíg Ernő, Géresi Kálmán, Sztankay F. Béla, Vecsey Zoltán, Veszter István, Szabó Sándor, Pápay János, Lestván Adorján, Horvay Róbert dr, Jászy Viktor dr, Hajnal Dezső dr, Láng Sándor dr, Gyürky Sándor, Nagy Kálmán dr, Benedek Sándor, Striffler Ferenc, Szász Adolf dr.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes ásványvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szilye-Lipóczy Salvator-forrás-
vállalat, Budapest, Rudolfrák. 8.

SCHULTES AGOST

SPORT.

Vasárnapi birkozó verseny. Sport szempontból szépen sikerült házi birkozó versenyt rendezett vasárnap délután a Debreceni Tornaegetesület. A kezdők csoportjában az első díjat Ezry, második díjat Tolnay nyerte. Nehézsúlyban első Szűcs, második Piovarecsi. A haladók csoportjában első Orosz Dezső, ki ezen győzelmével kiérdemelte dr. Hajnal Dezső értékes tiszteletdíját. Második lett a csoportban Rothmann Arnold, kire ha szorgalmasan dolgozik még szép jövő vár.

UJDONSÁGOK

Városi bizottsági tag választás.

A függetlenségi polgárokhoz.

A törvényhatósági bizottsági tag választás december 14-ikén, szerdán fog lezajlani. A városi választókerületek közül Péterfia-utca és Csapó-utca egy-egy, Varga-utca pedig két bizottsági tagot fog a városi közgyűlésbe küldeni.

A debreceni függetlenségi és 48-as párt zászlaját kibontotta és Péterfia-utcán Jóna János kereskedőt, Csapó-utcán Balázs Ödön gyógyszerészt, Varga-utcán pedig Beregi Nagy Sándort és Csath Sándort jelölték biz. tagokká.

Jelöltjeink mind érdemes férfiak, kik méltók arra, hogy a város parlamentjében a polgárságot képviseljék, mert teljes bizalommal mondhatjuk róluk, hogy a város ügyét szívükön fogják viselni.

Azonban különösen felhívjuk a függetlenségi polgárság figyelmét, hogy teljes számmal vonuljanak fel és szavazzanak le jelöltjeinkre, éppen a függetlenségi párt és elv védelmére.

Ez mindannyiójuknak elvünk iránti kötelességük.

— **Ajándék a „Debrecen“ előfizetőinek.** Lapunk kiadónivata előfizetőinknek karácsonyi ajándékot ad. Az ajándék egy értékes könyv lesz. Egy kötet kitérő elbeszélés. A csinos kiállítású könyvet a lapnak nemcsak azok a régi előfizetők kapják meg, akik előfizetési díjaikat kifizették, hanem minden új előfizető is, aki egy negyedévre a lapra előfizet.

— **Ülések a városházán.** A közigazgatási fegyelmi választmány és utána a gyámügyi felelővíteli bizottság 15-én délután öt órakor tartja ülését. Ezt megelőzően lesz a törvényhatósági bizottságnak rendkívüli közgyűlése. 14-én délelőtt tizenegy órakor pedig teljes tanács ülés lesz.

— **A forgalom új iránya.** A tanács már régebbi idő óta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy egyrészt a forgalom irányának egyöntetűvé és célszerűbbé tétele végett, másrészt tekintettel arra, hogy az új közúti törvény a jobbra való kitérést és hajtást fogja elrendelni, az utcai kocsik és közúti forgalmat olyképpen változtassa meg, hogy az az utakon jobb oldalon való közlekedéssel bonyolítottassék le. Ennek különös hasznát a vasúthoz való ut megrövidítésében látják. A tanács át is irt a vasutigazgatósághoz, hogy ezirányban kezdjen tárgyalásokat. Az igazgatóság ma értesítette a tanácsot, hogy a villamos közlekedésben ehhez szívesen hozzájárul s kocsijait így közlekedtetni. Ez átirat nyomán most a tanács kiküldte Rostás István főkapitányt és Vargha Elemér tanácsnokot, hogy szakértők bevonásával vegyék újból tárgyalás alá a kérdést és a megvalósításra vonatkozóan tegyenek részletes jelentést.

— **Nyilvános köszönet.** A boldogult jó fiunk elhunyt alkalmából megnyilvánult impozáns részvét enyhítő balzsamot csepegtetett szomorúan lesújtott szívünkre. Ez uton is lelkünk mélyéből mondunk hálás köszönetet rokonainknak, jó barátainknak, ismerőseinknek és a gyászszertartáson megjelent n. é. közönségnek a tanusított kitüntető részvéért. Zádor Lajos és családja.

— **Hivatalvizsgálat.** A debreceni kir. ügyészségen tegnap Igyartó Sándor főügyész hivatali vizsgálatot tartott és mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Előleg a Kossuth-szobor művészeinek.** A városi tanács tegnapi ülésén a Kossuth-szobor bizottság javaslatára és miután a szobor agyagmintáját a művészek elkészítették és azt a kiküldöttek jónak találták, Margó és Pongrácz szobrászművészeknek ötezer koronát utalványozott ki.

— **A színház fűtése.** A színházi felügyelő bizottság javaslatára a városi tanács ma elrendelte, hogy a szünetek alatt a vasfüggönyöket felhuzva tartsák, hogy ezzel a nézőtér és színpad hőmérséklete kiegyenlítést nyerjen, másrészt elrendelték, hogy a színház hátsó kapuja előtt szélfogót építtetnek, hogy amíg a díszleteket hordják ki a színpadról, a hideg ne tódulhasson be.

— **Modern ridikülők,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendő, glace kesztyűk, esernyők Vidánál Városház alatt.

Női Kalapok.

Kalapdiszítőnő, esetleg egy ügyes kézi leány felvétetik

Tulhalmozott raktár miatt, legmagasabb igényeknek megfelelő, modern női kalapok mélyen leszállított árban adatkak el. Gyászkalapokból allandóan nagy raktár.

Schimmer Mórné

Hatvan-utca II.

Perzsa szőnyegek óriási választékban

HAAS FÜLÖP és FIAI cégnél, Piacz-utca 59.

— **Adomány a Kossuth-dalkörnek.** A Kossuth-dalkör részére Zöld János zászlószeg megváltás címen tíz koronát ajándékozott. Az egyesület köszönettel vette a nagylelkű adományt.

— **A tégláskerti iskola.** Megírtuk, hogy a tégláskerti lakosság a városi iskola föléállítását kérte a tégláskertbe. A tanács ma foglalkozott e kéréssel s kimondta, hogy azt nem teljesítheti, mert csak nemrég az egyházzal együtt az ispotályban nagy iskolát épített éppen a déli részek lakosainak kedvézésére.

— **Leforrázott gyermek.** A hajdudorogi csendőrség tegnap jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Takács István egy éves hajdudorogi parasztyereket valaki forró vízzel leforrázta. A tettest a csendőrség eddig még nem tudta kinyomozni. A leforrázott gyermek állapota igen súlyos.

— **Izraelita Patronage-Asztaltársaság.** Meleg lelkesedés, ünnepi hangulat közepette alakult meg a Frchner-vendéglőben a debreceni patronage-egyesület védősége alatt álló fenti című asztaltársaság, melynek az a célja, hogy a jaitól begyűlt fillérek szegény, elhagyott zsidó gyermekeket mentse meg az elzúléstől s az élet egyéb sejtlenkedő veszélyeitől. Az alakuló ülést Kohn Lipót, az izr. patronage-egyesület társelnöke nyitotta meg lendületes szép beszéddel, majd Gál Zoltán dr. ismertette a megoldásra váró feladatokat. Ugyanő hozta javaslatba a tisztikar s választmány névsorát is, melyet az asztaltársaság egyhangú lelkesedéssel tett magáévá. Az asztaltársaság elnöke a humánus gondolkodásáról köztismit Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész lett, ügyvezető elnöke Schvarz Armin paszománt-gyáros, kinek a gyermekvédelem terén nagy érdemei vannak. Titkárrá az agilis Kardos Lipót, pénztárossá Keiner Adolfot, gazdává dr. Lengyel Zoltánt, alelnökké Fränkel Jenőt és Walner Sárull választották meg. Megalakult azonfelül az ölventagú választmány is. A megalakulás után dr. Krausz József, e tehetséges fiatal hitszónok tartott gyűjtő hatású beszédet, majd Schvarz Armin, Szabó Henrik s mások beszéltek. Az első este mindjárt 300 koronát meghaladó összeg gyűlt egybe a szegény gyermekek javára. Külön kell megemlítenünk Fischer Henrik főkéntort, ki egyenesen ez alkalomra ílt gyönyörű ének-számmal kedveskedett a hallgatóságnak, mely lelkes hangulatban a késő éjszakai órákig maradt együtt s máttól kezdve állandóan a Frohnerben székel. Tagsági díj: évi 2 korona.

— **Zádor Ervin dr. temetése.** Vasárnap délelőtt az egész város osztatlan részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Zádor Ervin dr. holttestét. A temetésen megjelent Debrecen társadalmának minden rétege. A koporsó rengeteg virággal és koszorúval volt borítva, amelyet az elhunyt családja és tisztelői helyeztek el. A gyászszertartás megható volt s könnyeket fakasztott a gyászoló közönség szemében. Az ima és ének után a koporsót a gyászkocsira tették és kiszállították a temetőbe, ahova gyalog és kocsin igen sokan kísérték utolsó útjára.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Slencinger-ház.)

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött ajsóruhák** rémolcsón kaphatók Vidánál városnál.

— **A Kossuth-szobor képei.** A város tavasza mai ülésén tudomásul vette a Kossuth-szobor bizottság ama jelentését, hogy Letzter Józseftől a pályaművekről készített sikerült és szép fényképeket átvette, köszönettel vette tudomásul Letzter József ama kijelentését, hogy kereseti összegéből önként elengedett ötszáz koronát s hogy kötelezte magát, hogy hat antotipiai klisé készíteni, vagy hogy a díjnyertes Kossuth-szoborról ötezer darab képes levelezőlapot bocsát a város rendelkezésére.

— **Szabad Iskola.** Kedden, dec. 13-án Rác Lajos dr. a kereskedelmi és iparkamara segédli kára tart előadást a modern várospolitikáról vetített képek kíséretében. Az előadás főbb vonásokban megjelöli az emberi társadalmak életműködésében a városok helyét, hivatását és beáltható fejlődését. Gyakorlati kísérletek eredményeit ismerteti, melyekkel a fejlettebb nyugati államok városai a modern városi feladatok megoldására törekedtek. Általános áttekintést nyújt a modern várospolitika minden gazdasági és szociális irányáról így főleg lakáskérdés, közéletelmzés, közegészségügy, közlekedés, oktatásügy közvállalatok, közszállítások, munkáskérdés stb. tekintetében. Kivánatos, hogy minél számosabban jelenjenek meg az érdeklődők az előadáson, mely az ipartestület dísztermében 6 órakor kezdődik.

— **Öngyilkos géplakatos.** Bányai Gyula 30 éves géplakatos, tegnap délután a Hajnal-utca 24-ik szám alatt, mellbe lötte magát. Bányai az utóbbi időben Csepelszigeten a Duna-utca 30. szám alatt lakott és csak a napokban jött haza Debrecenbe. Hogy miért követte el az öngyilkosságot, nem ad rá felvilágosítást. Állapota igen súlyos. A kórházban ápolják.

— **Kiállítás az országos tanítói árvaházban.** A debreceni országos tanítói árvaházban vasárnap érdekes kiállítás nyílt meg, amely bizonyára tömeges látogatásnak fog örvendeni. A kiállítást azokból a kézi munkákból rendezték, amelyeket az intézet növendékei, egy a fiuk, mint a leányok készítettek. A csöndben, dicséretes buzgósággal működő országos intézet bámulatosan neveli a tanítók árváit. Az iskolai képzettségen kívül kézi ügyességet is elsajátítanak a növendékek s hogy e téren nagyszerű előrehaladást mutatnak, bizonyítják azok a tökéletes, szép munkák, amelyeket ott kiállítottak. A kiállítás az intézet egyik nagyobb termében van, izléses elrendezésben láthatók a leány növendékek himzései, csipkéi, kalotaszegi mintájú kezínunkái, továbbá a leheleteszerű szép ruhadíszek stb. A fiuk fa faragású dolgai keltenek felhívást. Játékszerek, hasznos háztartásbeli cikkek, etagerek, kulcslárók, szobadíszek mind megannyi változatban található a kiállításán. Dacára, hogy egészen csöndben nyílt meg a kiállítás, tegnap már is nagy közönség kereste fel az árvaházat. Urhölgyek és férfiak jelentek meg ott és az igazán szép és kedves dolgokból vásároltak, amelyek felérnek a legjobb karácsonyi ajándék értékével. Ajánljuk a közönségnek a szép kiállítást megtekintésre és vásárlásra.

— **Veszetségi esetek.** A mezőrendőrkapitányság ma bejelentette a tanácsnak, hogy a hatodik állategészségügyi körzetben veszett kutyá garázdálkodott s több más kutyát megmárt. A tanács tehát utasította az erdőmestert, hogy a megmárt és gyanús kutyákat lövesse le.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Lux Irma ág. hitv. ev. 40 éves, Rác Anna róm. kath. 3 éves. Szulczér Simon r. kath. 2 éves, Selmeczi János ref. 47 éves, Báthori Gábor ref. 43 éves, Hubert Magdolna r. kath. 2 hónapos, Lázár József izr. 22 éves, Csenedom Ilona ref. 7 éves, Sándor Imréné Nyakas Zsuzsánna ref. 54 éves, Barna György ref. 66 éves, Ábel István ref. 9 hónapos.

— **Az Alföldi Károly** táncintézetében a második tanfolyam, december hó 10-én megnyílik. Beiratkozni lehet Péterfia 2. szám alatt. Telefon 510. sz.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylok Vidánál Városház alatt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenczáciosak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetéséj a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

TÁVIRATOK.

Bienertth beadta lemondását.

Az uralkodó elfogadta.

Bécs, december 12. Bienertth miniszterelnököt a király Schönbrunnban magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök átnyújtotta a királynak az összkormány lemondását és a király azt elfogadta. A király megbizta Bienertthet azzal, hogy az ügyeket egyelőre tovább vezesse.

Minisztertanács.

Budapest, december 12. A Kucherkabinet, akárhogyan verte is a mellét, mégis retteg az obstrukciótól. Egyformán ijcsattette meg a kabinetet az ellenzék készülődése és saját bűneinek sorozata. Vasárnap délelőtt több óra hosszúság tartott miniszteri tanácskozás volt. Természetesen szóba került az obstrukció lehetősége is, melynek leverésére mindenféle taktikát ajánltak.

A brazilai forradalom.

Páris, december 12. A Havas ügynökség jelenti Rio de Janeiróból délután 3 óra 55 perckor keltezett távirattal: Ma reggel 5 órakor a várost heves ágyúzás riasztotta fel. A „Rio Grande do Sul” ágyunaszád lövöldözte a várost. A szárazföldi őrök viszonzták a tüzelést, a bombázás tart. A városban nagy a rémület. Mindenfelé látni menekülő embereket, köztük számos sebesültet is.

Budapesti gabonatözsde.

buza apr.	11:07—11:08.
buza máj.	11:00—11:01.
buza okt.	10:78—10:79.
rozs apr.	7:81—7:82.
rozs okt.	7:80—7:81.
zab apr.	8:41—8:42.
tengeri máj.	5:58—5:59.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy Kossuth és Batthányi-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím alatti fióküzletemet fiam íj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházzal szemben

Szabó Lajos fiai cég

nődivat áruházában

**Karácsonyi
eladás**

mélyen

leszállított árak mellett

Női ruhaszövetek, angol izlés
métere 40, 52, 62, 65, 80 kr.

Kosztüme szövetek, tiszta gyapju
métere ezelőtt 1 frt 90, most 110 kr.

Gyapju delének

ezelőtt 85 kr., most 50 kr.

Jóminőségű vелеzek, flanelek
métere 28 kr. és 35 kr.

Jómosó karton

métere 25 kr.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

**Zongora-
és Hangszerkészítő**
Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyzetetett át.

ad. 2061.

1910.

Árverési hirdetmény.

Érmihályfalva község határán, — az önálló vadászterületek kivételével — gyakorolható vadászati jog a folyó hó 20-án, délelőtt 10 órakor Érmihályfalva község-háza tanácstermében azon naptól 1916. július 31-ig számított 5 év 7 hó s 11 napra nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 851 korona. A községi vadászterület a folyó vadászati idényben vadászva nem volt.

Részletes árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Érmihályfalva, 1910. decz. 9.

Rogye Károly,

Kovács Sándor,

biró.

Tartozik

Főkönyveket
Naplókat
Pénztár könyveket
Folyószámla könyveket
minden
Segédkönyvet

Bankoknak, kereskedelmi és gyári irodák részére készit kiváló minőségben

Követel

Antalfi Ferencz

üzleti könyvgyára
vonalozó intézete

DEBRECZEN

Piacz-u. 31.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságu, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cim a kiadóhivatalban.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda női divattermében
Debreczenben, Főtér, városház-épület

Alkalmi vásár

folyó évi decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban.

Csakis finom divatcikkek

ugymint Costüm posztók, valódi gyapju ruha és bluz szövetek, szines és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju, selyem és csipke blousok, színházi paletok és schállak.

Mult idényhől visszamaradt
FELÖLTŐK félárban árusittatnak ki.

A karácsonyi idényre

férfi, női, fiu és leány

czipők

óriási választékban

eddig még nem létezett olcsó árak mellett kizárólag

Fischer Menyhért

saját gyártmányu czipő raktárában

szerezhető be.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Alapított 1882.

„Cerberus”-porszívó

megkíméli a

szőnyeget és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők, vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskaintást felelősséggel

ugyszinte lakások pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Valódi francia és angol

ILLATSZEREK

ugy eredeti elegans kiállítású üvegekben, mint dekaszámra kimérve, továbbá

arcz, kéz, köröm és hajápolószerek

nagyválasztékban kaphatók

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszerárban

DEBRECZEN, Tiszapalota.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajszeszt** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növesét.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigoruan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz silány ártalmas utáztat. Kapható az egyedüli készítőnél:

Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.

Üvegje 1 korona.

Debreczenben főraktár: Jóna és Jóna drog.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kocsuth-utca 5
divat és szőnyegáruházának
karácsonyi vására
óriási feltűnést

kelt!

Szenzáció számba mennek:

Bluz-selymek, egészen friss áru, jó minőségűek

most csak 85, 98, 115 és 125 kr.

Ruháselymek, sima és mintázott kivitelben

most csak 85, 98 és 115 kr.

Nyers selymek, bluzokra és ruhákra

most csak 98 kr.

Finom shantung selymek, alkalmi ruhákra,

divatos, szép színekben

ezelőtt frt 4.— és 5.—
most csak frt 1.50 és 2.—

Az áruk minősége elsőrendű!

Minták vidékre bérmentve.

15,324. tk. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csoba
Erzsébet végrehajthatónak Dr. Nagy Kálmán
ügyvé mint néhai Csobai András ismeretlen
örökösének ügygondnoka végrehajtási ügyében
a debreczeni kir. törvényszék területén levő
Debreczenben Nyil-u. 37. sz. a. fekvő a deb-
reczeni 1359. számú tjkben A. + 1. sor.
1406. hrsz. alatt felvett a Csobai András nevé-
n álló házasudvarra 3504 koronában ezennel meg-
állapított kikiáltási árban az árverést elrendelte
és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911.
évi január hó 18-ik napján, délelőtt 9 órakor
a kir. törvényszék árverési termében megtar-
tandó nyilvános árverésen 1832 koronán alul
eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 20%-át vagyis 800 kor. 40 fill.,
készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Az aki az ingatlanra megállapított kikiáltási
árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni
senki sem akar, köteles nyomban a bánat-
pénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészí-
teni, különben ígérete figyelmen kívül marad
és a nyomban folytatandó árverésen részt nem
vehet.

Debreczen, 1910. okt. 20. Kir. törvény-
szék mint tkvi hatóság.

Bolvány,
kir. tszéki bíró.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius

fém tisztító
szerrel

tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.
Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyár
Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

2047. v. k. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 3029/4-
1910. számú végzése folytán közhírré tétetik,
miszerint Lukáts Jenő felperes részére 600 kor.
tőke, ennek 1910. év július hó 15. napjától
számítandó 6% kamatai és az eddig összesen
107 korona 20 fill. perköltsége erejéig 1910. évi
szept. hó 30-án bírósággal lefoglalt és 758
koronára becsült háziutorok és egy írógépből
álló ingóságok 1910. évi december hó 13-án,
délelőtt fél 3 órakor kezdetét veendő és Piacz-
utczán 58. sz. háznál, Fekete Jakab 107 kor.
tőkekövetelés és jár., Berger Béla 150 kor.
tőkekövetelése és jár., Debreczeni ügyvédi ka-
mara C) kor. tőkekövetelése és jár., Révai
Testvérek cég 73 kor. 60 fill. tőkekövetelése
és jár., végre Solti Henrik 40 kor. tőkeköve-
telése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg
megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-
többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mel-
lett, szükség esetén becsáron alul is elfognak
adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-
azon foglaltatók részére, kik már jogerős
végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi nov. 24.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejfel férfi vagy női haris-
nyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK,
lábszárvédők, keztyűk, trikó alsó ruhák le-
szállított áron beszerezhetők Márton Gyula
rövidáru üzletében Piacz-utca. 9. (1)

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Lá-
posy Hegedüs Sarolta okleveles cimbalom-
tanítónő. Péterfia-u. 61. sz. a.

Új előnyomda

és

kézi munka üzlet

Szent-Anna-u. 1.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki sulyt
fektet elsőrendű
fajtisza anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnö-
vények, boggyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és
gyökerez vesszők, Oktató díszár-
jegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

özv. Kéki Sándorné szappanos, Debreczen.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy f. é. decem-
ber 31-én a debreczeni szappangyárosok társaságából kilépek
és 1911. évi január 1-től kezdve üzletemet Csapó-utca 55. szám alatt önál-
lóan tovább folytatom. Legfőbb törekvésem lesz, hogy a Kéki Sándor
cég régi jó hírnevét a legkitünőbb minőségű debreczeni és szegedi fajta

szappanok gyártása és forgalomba hozatala

által továbbra is fenntartsam és tisztelt vevőim bizalmát kifogástalan kiszolga-
lás és legolcsóbb árak által állandóan kiérdemljem.

Árjegyzékem legközelebbi szétküldését jelezve és a n. é. közönség szives
támogatását kérve, vagyok teljes tisztelettel

özv. Kéki Sándorné

szappanos, Debreczen, Csapó-u. 55.